

ת"פ 41091/10/14 - מדינת ישראל נגד אלכסיי שפולנסקי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 41091-10-14 מדינת ישראל נ' שפולנסקי

לפני המאשימה: כבוד השופט ד"ר שאול אבינור
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אלכס ישראלוב
נגד הנאשם: אלכסיי שפולנסקי
ע"י ב"כ עו"ד בני ברקי

פסק דין

- א. רקע כללי:**
1. הנאשם הודה לפניי - במסגרת הסדר טיעון דיוני, ללא הסכמות לעניין ההרשעה והעונש - בעובדות כתב האישום המתוקן.
 2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 27.4.11 בשעה 09:59 או בסמוך לכך, הנאשם, בצוותא חדא עם אחר, הסיג גבול בניין מגורים בתל-אביב בכך שנכנס לבניין בכוונה לבצע עבירה. הנאשם הואשם בכתב האישום המתוקן, על רקע עובדות נטענות אלה, בעבירה של הסגת גבול, לפי הוראות סעיף 447(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין).
 3. הצדדים הגיעו כאמור להסדר טיעון דיוני, שבמסגרתו הוסכם לבקש הכנת תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם, אשר יתייחס בין השאר לשאלת הרשעתו בדיון. עם זאת, המאשימה הודיעה כי עמדתה בתיק היא להרשעה ולהשתת ענישה צופה פני עתיד וקנס כספי. הנאשם הודה אפוא בעובדות כתב האישום המתוקן ונקבע בהחלטה כי הוא ביצע את העבירה בה הואשם בכתב האישום המתוקן (ר' בפרוטוקול, עמ' 10 ואילך).
 4. בית המשפט נעתר לבקשת הצדדים והורה לשירות המבחן להכין תסקיר בעניינו של הנאשם. בתסקיר שהוכן והוגש לבית המשפט צוין כי שירות המבחן התלבט ולא הגיע למסקנה חד משמעית באשר להמלצה במישור ההרשעה; ודברים דומים צוינו גם בתסקיר משלים (ר' ביתר הרחבה בפרק ב' שלהלן).
 5. לאחר הגשת התסקירים נשמעו טיעוני ב"כ הצדדים לעונש, שבמסגרתם גם הוגשו ראיות, והתיק נקבע למתן גזר דין. ואולם, במועד שנקבע למתן גזר הדין עתר ב"כ הנאשם להשלמת הטיעונים לעונש, בין השאר במישור המשפטי ובהתייחס להוראות חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, תשמ"א-1981

עמוד 1

(להלן - חוק המרשם). לפני משורת הדין נעתרתי לבקשה זו ואפשרתי לב"כ הנאשם הגשת טיעונים בכתב בעניין השלכות הוראות חוק המרשם על עניינו של הנאשם.

6. בטיעוניו הנוספים ביקש ב"כ הנאשם שבית המשפט לא יתחשב, לענין החלטתו בסוגיית ההרשעה, בהרשעתו הקודמת של הנאשם. זאת, משום שמדובר בהרשעה מיום 2.5.02, אשר כבר התיישנה ביום 1.5.09 ועתידה להימחק ביום 1.5.19.

בהקשר זה הפנה ב"כ הנאשם להוראות סעיף 19(א) לחוק המרשם, הקובעות כי "**מידע על הרשעה שהתיישנה לא יובא בחשבון בין שיקוליו של מי שהיה זכאי לקבלו אילולא ההתיישנות**". ב"כ הנאשם ער לכך שהוראות אלה אינן חלות על בית משפט, אך בכל זאת הוא מבקש ללמוד מהן כי אין זה ראוי לעשות שימוש בהרשעה שהתיישנה. יתר על כן, כך לשיטת הסניגור, כאשר מדובר בהרשעה שהתיישנה לא ניתן לומר שהיא מהותית לנושא הדיון, ועל-כן הגשתה אינה עומדת בתנאי המהותיות שנקבע בהוראות הרלוואנטיות שבתוספת הראשונה לחוק המרשם (ר' פרט (י)(1) לתוספת הראשונה לחוק).

ב. תסקירי שירות המבחן:

7. התסקיר הראשון שנערך מפרט בהרחבה את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, יליד שנת 1969, נשוי ואב לשני ילדים בגירים. הנאשם עלה ארצה בגיל 21 מברית-המועצות, לאחר שסיים שם 12 שנות לימוד ואף שירת בצבא הסובייטי. גם בישראל שירת הנאשם בצבא ולאחר מכן עבד בתחום האבטחה. כיום עובד הנאשם כיועץ אבטחה בחברה בשם "בינג שירותים" (להלן - החברה).

8. התסקיר מציין כי המשפט דנא אינו הסתבכותו הראשונה של הנאשם עם החוק, וכעולה גם מגיליון הרשעותיו הקודמות (ע/1), הנאשם הורשע בשנת 2002 במספר עבירות של החזקת מקום לשם זנות וקבלת אתנן. מדיווחו העצמי של הנאשם לשירות המבחן אף עלה כי בעברו ניהל הנאשם קשרים חברתיים בעייתיים, שבגינם נחשד בפלילים.

9. באשר לעבירה מושא כתב האישום המתוקן ציין הנאשם בפני קצינת המבחן כי נפגש עם אחיו בתל-אביב, אך הרחיק את עצמו מהמיוחס לו (יובהר, כי בתחילת הדרך הואשמו בתיק הנאשם ואחיו בהתפרצות בצוותא חדא למקום מגורים, בקשירת קשר ובגניבה, אלא שבהמשך בוטל האישום נגד האח בשל אי איתורו).

10. באשר לשאלת ההרשעה שלל הנאשם, בתחילה, אפשרות פגיעה בו, אך בהמשך ציין כי אם יבקש להתקדם בעתיד ההרשעה עלולה לעמוד לו למכשול. שירות המבחן התרשם מחוסר יכולת של הנאשם לשתף במידע אודות קורותיו ועולמו הפנימי, תוך שניכרה עמדה חשדנית מאוד מצידו כלפי גורמי הממסד, לרבות שירות המבחן. יחד עם זאת, בעיקר נוכח העובדה שמדובר בעבירה משנת 2011, כאשר לא נפתחו לנאשם תיקים נוספים מאז, המליץ שירות המבחן על ענישה שיקומית במסגרת תוכנית של"צ. באשר לשאלת ההרשעה, נוכח אי הבהירות בשאלה אם יהיה בה כדי לפגוע בעתידו של הנאשם, התלבט שירות המבחן ובסופו של דבר נמנע ממתן המלצה כלשהי - לחיוב או לשלילה - במישור זה.

11. לאחר שנתקבל תסקיר שירות המבחן טען ב"כ הנאשם כי הערות שירות המבחן בדבר אי נטילת אחריות מצד הנאשם נובעות מבעיית תקשורת, אשר נוצרה בין הנאשם לבין קצינת המבחן, שכן הנאשם אמנם נטל אחריות מלאה על המעשים בהם הורשע. בנסיבות אלה ביקש ב"כ הנאשם ליתן למרשו הזדמנות נוספת להבהיר את עמדתו בפני שירות המבחן ונעתרתי לבקשה זו.

12. דא עקא, שעל-פי התסקיר המשלים לא נמצא שינוי מהותי בעמדת הנאשם. אמנם ניכר היה שחל שינוי מסוים בהתנהלות הנאשם מול שירות המבחן, אך שירות המבחן לא התרשם כי הנאשם מוכן, מגויס ומעוניין להתייחס באופן ביקורתי לשאלת מעורבותו הנוכחית עם החוק. הנאשם גם הציג בפני שירות המבחן מכתב מטעם מעסיקו, שבו צוין בין השאר כי הנאשם ממתין לקבלת רישיון נשק על מנת להתקדם בתפקידיו בחברה. עם זאת, לא הובהר מדוע עד עתה טרם קיבל הנאשם רישיון לנשק, כאשר הנאשם ציין שהוא מבין שהחלטה בעניין כרוכה בסיום ההליך הנוכחי.

13. בנסיבות אלה - ונוכח מאפייניו של הנאשם, קשייו לקבל אחריות מלאה על מעשיו ועמדותיו הנוקשות - לא שינה שירות המבחן מהמלצותיו בתסקיר הראשון ואף ציין כי קיים קושי לבוא בהמלצה מגובשת בסוגיית ההרשעה.

ג. הראיות לקביעת העונש ותמצית טיעוני הצדדים:

14. ב"כ המאשימה הגיש את גיליון הרשעותיו הקודמות של הנאשם (ע/1), המתעד, כאמור, הרשעה קודמת אחת בגין מספר עבירות הקשורות לזנות (ת.פ. 8507/00 מבית משפט זה. גזר דין הינו מיום 2.5.02, בגין עבירות משנת 1996).

ב"כ הנאשם, מצידו, הגיש את המכתב מטעם החברה, שהוצג גם בפני שירות המבחן (הוגש וסומן ס/1). במכתב מצוין כי הנאשם מועסק בחברה מאז שנת 2012 ו"ממתין לקבלת רישיון לנשיאת נשק". עוד מצוין, כי הנאשם עובד בחברה בפרויקטים ביטחוניים, ברמת סיווג גבוהה, "ולכן ההרשעה הפלילית עשויה לפגוע לו בשיבוצים לפרויקטים ברמה ביטחונית".

15. ב"כ המאשימה עתר בטיעוניו להרשעתו בדין של הנאשם. לטענתו, התסקירים שנתקבלו בעניינו של הנאשם הינם תסקירים שליליים וברור מתוכם שהנאשם אינו עומד בתנאים שנקבעו בפסיקה להיעדר הרשעה. ב"כ המאשימה הדגיש, בהקשר זה, את נסיבות הרשעתו הקודמת של הנאשם, שעניינה במספר עבירות הקשורות לזנות (בשלושה תיקי חקירה). לשיטת ב"כ המאשימה, אם הרשעה קודמת זו לא פגעה בהעסקתו של הנאשם עד עתה, אין מקום לקבל את הטענה כי ההרשעה במקרה דנא תגרום לפגיעה כאמור, בפרט כאשר במכתב ס/1 רק מדובר על כך שהרשעה "עשויה" לפגוע בשיבוץ הנאשם לפרויקטים מסוימים.

16. באשר לטיעוני ב"כ הנאשם בעניין חוק המרשם הדגיש ב"כ המאשימה כי הוראות סעיף 19(א) לחוק המרשם אין חלות על בית המשפט (ר' גם עפ"ג (מחוזי ב"ש) 3300-02-14 רז נ' מדינת ישראל (19.2.15)). לא זו בלבד שאין כל איסור על הגשת הרשעה שהתיישנה לבית המשפט, אלא שזוהי חובתה של המאשימה להביא את המידע בדבר עברו הפלילי של הנאשם בשלב הטיעונים העונש. ב"כ המאשימה הוסיף וציין כי מדובר אמנם בהרשעה קודמת אחת, אך בגין שלושה תיקי פ.א. שעניינם בניהול עסק בו הועסקו נשים בזנות, בתמורה לקבלת אתנן, וזאת כפי שעולה מהאמור בגזר הדין שניתן באותו מקרה. מדובר אם כן בהרשעה קודמת שהינה חמורה וממילא מהותית לדין בשאלת עונשו של הנאשם.

17. באשר למתחם העונש ההולם ציין ב"כ המאשימה כי על פי מדיניות הפסיקה הנהוגה המתחם לאירוע מושא כתב האישום הינו בין ענישה צופה פני עתיד לבין שישה חודשי מאסר בפועל, שניתן יהיה לרצותם בדרך של עבודות שירות. על רקע זה, ובסיכומו של דבר, עתר ב"כ המאשימה להרשעת

הנאשם ולהשתת עונשים של מאסר מותנה וקנס.

18. ב"כ הנאשם, מצידו, עתר נמרצות לאי-הרשעתו של הנאשם בדין. ב"כ הנאשם הדגיש, כי הרשעתו הקודמת של הנאשם הינה ישנה מאוד - כזכור, משנת 2002 - ואף עומדת להימחק בעוד כשנתיים ימים בלבד. יתר על כן, גם אם לא ניתן להסיק מהמכתב ס/1 פגיעה קונקרטי-ממשית בהעסקתו של הנאשם, הרי שמגמת הפסיקה הינה הרחבת האפשרות לסיום הליכים בלא הרשעה, אף במקרים בהם לא הוכחה על ידי הנאשם פגיעה ממשית כתוצאה מהרשעתו בדין. בהקשר זה הפנה ב"כ הנאשם לכמה וכמה החלטות שיפוטיות, וביניהן החלטה שניתנה לאחרונה על ידי כב' השופט י' גת בת.פ. 47871-03-15 **מדינת ישראל נ' אסא** (החלטה מיום 14.2.17).
19. לשיטת ב"כ הנאשם, התסקירים שהתקבלו בעניינו של הנאשם אינם שליליים, כאשר ה"תקלה"-לשיטתו נוצרה עקב כך שקצינת המבחן התייחסה לעובדות כתב האישום לפני תיקון במסגרת הסדר הטיעון - עובדות שכללו אישומים חמורים בגין התפרצויות - הגם שברור כי במסגרת הסדר הטיעון הנאשם לא הודה ולא התכוון להודות בעובדות אלה. מכל מקום, גם אם הנאשם מיעט מחומרת העבירה בה הורשע בסופו של דבר, בקשר לעבירה זו הודאתו היתה מלאה וכנה לחלוטין.
20. בנסיבות אלה, וכאשר בסופו של דבר הורשע הנאשם בעבירה קלה יחסית משנת 2011, הרי שעניינו של הנאשם עומד היטב בתנאים שנקבעו בפסיקה להיעדר הרשעה. יתר על כן, כך לשיטת ב"כ הנאשם, המשקל לחומרה שביקש ב"כ המאשימה ליתן להרשעה הקודמת של הנאשם אינו במקומו. לטענת הסניגור, כיוון שהמאשימה הסכימה במסגרת ההסדר לטיעון פתוח בשאלת ההרשעה נוצרה לנאשם ציפייה שלפיה אף לגישת המאשימה ההרשעה הקודמת אינה יכולה להכריע.
21. כאמור, ב"כ הנאשם הוסיף והגיש - באישור בית המשפט - טיעונים נוספים בכתב בעניין טענתו כי אין מקום להתחשב בהרשעתו הקודמת של הנאשם לעניין סוגיית הרשעתו בגין המקרה דנא (ר' הטיעונים שהוגשו במסגרת בקשה מס' 6). כבר צוינו לעיל חלק מהנימוקים שהעלה ב"כ הנאשם, וכאן יוסף כי ב"כ הנאשם הפנה גם לדו"ח שכתבה הוועדה לעניין חוק המרשם (בשנת 2010), דו"ח שעל-יסודו אף הוצעה הצעה לעריכת תיקונים בחוק המרשם.
22. לבסוף הנאשם, בדברו האחרון לעונש, הרחיב בתיאור האינטראקציה הלא-חיובית שהתפתחה בינו לבין קצינת המבחן, תוך שהדגיש כי בכל הקשור לעובדות כתב האישום המתוקן, שבהן הודה, הוא נטל אחריות מלאה.
- עוד תיאר הנאשם את עבודתו בחברה, עבודה שעניינה בין השאר במשימות אבטחה רגישות, וטען כי הרשעה בפלילים עשויה להפריע לקבלת רישיון לנשק.

ד. דין והכרעה:

23. כידוע, דין הוא כי משהוכחו בבית המשפט עובדות המגבשות עבירה פלילית - בין לאחר שמיעת ראיות ובין על פי הודאת הנאשם - על בית המשפט להרשיע את הנאשם בעבירה הרלוואנטית. האפשרות לנקוט בדרך של הימנעות מהרשעה הינה אפשרות חריגה, השמורה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן שבהם מתקיימים שני התנאים המצטברים, אשר נקבעו בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב (3) 337 (1997) (להלן - הלכת **כתב**), דהיינו: **ראשית**, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ו**שנית**, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי

לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים (שם, בעמ' 342).

24. על פני הדברים, המקרה דנא אינו אחד מאותם מקרים חריגים ויוצאי דופן בהם יש הצדקה לנקוט בדרך של היעדר הרשעה, וזאת בשל צירוף והצטברות הנסיבות הבאות:

ראשית, תסקירי שירות המבחן, חרף ההזדמנות הנוספת שניתנה לנאשם להצגת עמדתו בפני שירות המבחן, היו מסויגים ביותר. בתסקיר המשלים ההתרשמות אף היתה שהנאשם אינו מוכן, מגויס או מעוניין להתייחס באופן ביקורתי לשאלת מעורבותו הנוכחית עם החוק, ועל כן - באופן די חריג, יש לציין - התסקיר נמנע מהמלצה במישור ההרשעה.

שנית, לנאשם הרשעה קודמת בגין ניהול עסק בו הועסקו נשים בזנות, בתמורה לקבלת אתנן. פשיטא, בעיקר כאשר עסקינן בסוגיית ההרשעה, כי אין עניינו של מי שעברו הינו בבחינת דף חלק - כפי שהיה במקרה שאזכר ב"כ הנאשם אשר נדון בפני כב' השופט גת - כעניינו של מי שעברו הרשעה קודמת בגין מספר עבירות; קל וחומר כאשר מדובר, כבענייננו, בהרשעה קודמת בגין מספר עבירות חמורות.

בהקשר זה יוטעם, כי אין ולא יכולה להיות מחלוקת שעל-פי הוראות חוק המרשם אין כל מניעה להציג בפני בית המשפט הרשעה שהתיישנה. בחוק המרשם נקבע הסדר ברור ומוגדר לעניין הרשעות שהתיישנו או שנמחקו והגופים היכולים לקבל מידע לגבי הרשעות כאלה. כך, למשל, בית המשפט - להבדיל מהגורמים המנויים בסעיף 16(א) לחוק המרשם - אינו יכול לקבל מידע אודות הרשעות שנמחקו, אך כאמור יכול לקבל מידע אודות הרשעות שהתיישנו. לפיכך, ניסיון לפרש את תנאי המהותיות (המופיע בפרט (י)(1) לתוספת הראשונה לחוק), באופן המונע מבית המשפט להתחשב בהרשעות שהתיישנו, סותר את הוראות החוק הקובעות במפורש כי בית המשפט יכול לקבל מידע אודות הרשעות שהתיישנו; וממילא יש לדחותו.

שלישית, לא הוכח לפניי, כלל ועיקר, כי לנאשם ייגרם נזק ממשי כתולדה מההרשעה. יתר על כן, חרף הרשעה קודמת בעבירות חמורות מהעבירה מושא כתב האישום המתוקן, הנאשם בכל זאת מועסק מזה כחמש שנים בחברה ללא כל בעיה.

אמנם נטען במכתב 1/ס כי הנאשם "**ממתין**" לקבלת רישיון לנשיאת נשק, אך לא נאמר ממתי הוא ממתין לכך ואף לא ברור מה תהא ההשלכה של ההרשעה דנא בהקשר זה.

לא זו אף זו: גם על פי טיעון הנאשם העסקתו בחברה לא תסתיים עקב ההרשעה; ולכל היותר הוא ייפגע במידה מסוימת באופן שיבוצו למשימות מסוימות. ברי כי בפגיעה כה מדודה, שאף היא מוטלת בספק, אין כדי להצדיק הימנעות מהרשעה.

ורביעית ולבסוף, אין כל אפשרות לקבל את טיעון ב"כ הנאשם בדבר ציפיות שפיתח הנאשם לאי-הרשעתו מעצם העובדה שמדובר בהסדר "טווח" בו הוסכם כי ההגנה תהא רשאית לעתור להיעדר הרשעה. זאת, משום שמשמעות הטיעון היא כי בכל פעם שצדדים למשפט פלילי מסכימים על הסדר "טווח" נוצרת לנאשם ציפייה לגיטימית כי דינו ייגזר דווקא ברף התחתון של הטווח המוסכם; משמעות שבוודאי אינה סבירה.

25. מכאן, שלא מתקיימים במקרה דנא שני התנאים של הלכת **כתב**: אין בהרשעה כדי לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, וסוג העבירה, בהתחשב במכלול נסיבות המקרה הספציפי דנא, לרבות עברו של הנאשם, אינו מאפשר לוותר על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים.

לפיכך, ועל יסוד הודאתו של הנאשם לפני בעובדות כתבי האישום המתוקן, אני מחליט להרשיע את הנאשם בעבירה שבה הוא הואשם, דהיינו: בעבירה של הסגת גבול לפי הוראות סעיף 447(א)(1) לחוק העונשין.

26. באשר למתחם העונש ההולם - כמו גם גזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם זה - ב"כ הצדדים כמעט ולא טענו לפניי, כנראה על רקע התמקדותם בסוגיית ההרשעה. מכל מקום, מקובל עליי מתחם העונש ההולם לו טען ב"כ המאשימה, העולה בקנה אחד עם מדיניות הענישה הנהוגה. באשר לקביעת העונש בתוך המתחם אני מחליט כי ניתן להסתפק, במקרה זה, ברף התחתון של המתחם, דהיינו: בענישה צופה פני עתיד בלבד.

27. בהקשר זה יש לזכור כי עסקינן בעבירה של הסגת גבול ישנה יחסית, משנת 2011, כאשר הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן ונטל אחריות על המעשים שיוחסו לו בכתב אישום זה. בנסיבות אלה, ונוכח העובדה שלא יוחסה לנאשם גרימת נזק מכל סוג שהוא, גם איני מוצא מקום להשית על הנאשם ענישה כלכלית.

28. אשר על כן ולאור כל המקובץ אני גוזר על הנאשם עונש של מאסר על תנאי למשך 4 חודשים, אותו לא יישא הנאשם אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מהיום, עבירה של הסגת גבול או התפרצות מכל סוג שהוא.

ניתן בזה צו כללי, לעניין מוצגים, לשיקול דעתו של קצין משטרה.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ד' תמוז תשע"ז, 28 יוני 2017, במעמד הצדדים.